

Stellingen

behorend bij het proefschrift

Ruimte voor Polyfonie

Een actieonderzoek naar de betekenis van een kunst- & filosofielab voor de vrije handeling in het onderwijs

door

Nathalie Beekman

1. Als het onderwijs niet voldoende ruimte en mogelijkheden biedt aan kinderen om te kunnen leven als mens in een complexe ‘meerstemmige’ wereld draagt zij bij aan de problemen van deze tijd.
2. Door het begrip ‘pluraliteit’ te vertalen als ‘polyfonie’, kan verscheidenheid tussen en in mensen ervaarbaar worden als een koor van stemmen die wisselend naar voren komen in verschillende omstandigheden.
3. Pluraliteit kan in het onderwijs waardevol worden gemaakt door deze te beschouwen in termen van onvergelykbare verschillen, waarbij er geen sprake meer is van een cognitieve rangorde.
4. De concepten authentieke, creatieve en verantwoordelijke stem bieden aan leerkrachten een taal om over subjectificatie te spreken en dit een plaats te geven in hun praktijk.
5. Door de driehoek kunst, kinderfilosofie en natuur wordt een diversiteit aan verbale, verbeeldingsrijke en zintuigelijke invalshoeken in het spel gebracht die verschillende mogelijkheden bieden aan kinderen om in relatie met de wereld te zijn.
6. Iedere school zou een permanente binnen- of buitenschoolse enclave moeten hebben als plaats van

waaruit zij zichzelf regelmatig van een afstand bekijkt en tegenspreekt.

7. De kwaliteit van de conversatieruimte is in actieonderzoek van doorslaggevend belang; deze moet open en informeel zijn zodat de relatie tussen onderzoeker en co-onderzoekers zich buiten het louter functionele kan ontwikkelen.
8. De huidige tendens om ook niet-menselijk leven als ‘de ander’ te gaan beschouwen biedt mogelijkheden voor het ervaren van een levende relatie met de natuur, waardoor de vergaande objectivering ervan wordt tegengegaan.
9. Als je kinderen ‘ophokt’ krijg je ‘hokjesdenken’.
10. Als een proefschrift zingend wordt gelezen zal het anders worden geïnterpreteerd en ervaren dan als dit in stilte gebeurt.